

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

jamk

Tuettu osuuskunta -hanke / Huikea skene -podcast 2. jakso

Äänitteen kesto: 23 min

Toisessa jaksossa pohditaan, miksi osuuskunnat sopivat erityisen hyvin vaikeasti työllistyvien ja osatyökykyisten työllistämiseen ja ansaintamahdollisuuksien monipuolistamiseen. Aiheesta keskustelevat koulutuspäällikkö Kirsi Ek Kiipulan ammattiopistosta ja Tuettu osuuskunta -hankkeen projektipäällikkö Jyrki Vihriälä Jamkista. Haastattelijoina ovat Liisa Ansio ja Maria Koivuvirta Tuettu osuuskunta -hankkeesta.

Tuettu osuuskunta -hanke on Euroopan sosiaalirahaston rahoittama hanke, jota hallinnoi Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Hankkeen osatoteuttajina ovat Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tukipiiri ry, Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tuki ry sekä Kehitysvammaliitto.

Hankkeen yhteistyökumppaneina toimivat työvalmennuspalvelu Kätevä Jyväskylässä, Toimintakeskus Mintake Äänekoskella, Toimintakeskus Kaisla Viitasaarella sekä Kehitysvammaisten Tukiliitto ry.

Lisätietoja hankkeesta löydät: www.jamk.fi/tuettuosuuskunta

Litterointimerkinnot

L:	Haastattelija, Liisa Ansio
M:	Haastattelija, Maria Koivuvirta
K:	Haastateltava, Kirsi Ek
J:	Haastateltava, Jyrki Vihriälä
sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
[tauko 10 s]	vähintään 10 sekunnin tauko puheessa
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

[musiikkia]

M: Työtoiminta.

L: Mielekkyyys.

M: Toimintakeskus.

L: Työosuusraha.

M: Ansiotyö.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

jamk

L: Osuuskunta.

M: Köyhyys.

L: Palkka.

M: Avotyö.

L: Säästö.

M: Tuettu työ.

L: Päivätoiminta.

M: Tuki.

L: Toimeksianto.

M: Palvelusuunnitelma.

L: Vammaispalvelu.

M: Sosiaalihuolto.

L: Tervetuloa. Tämä on Tuettu osuuskunta -hankkeen podcast Huikea skene. Ja me olemme Liisa Ansio.

M: Ja Maria Koivuvirta.

L: Tässä sarjassa käsittelemme kehitysvammaisten ihmisten työllisyyttä ja ansaintamahdollisuuksia.

L: Maria, ootko sinä jonku osuuskunnan jäsen?

M: Emmä kyllä oikeen tiedä. En varmaan.

L: Ahaa. Aika moni on, vaikka ei oo tullu ajatelleeks asiaa. Onko sulla semmone S-bonuskortti, sellanen vihree?

M: Ei mulla kyllä taida olla.

L: No, ooksää sitte Osuuspankin asiakas, onko sulla Osuuspankissa tili?

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

jamk

M: Ei oo kyllä sielläkään.

L: Aika jännä, ku tosi monet on, varsinki täällä meillä päin. Osuuspankit ja osuuskaupat, niin ne on molemmat osuuskuntia. Siitä se nimiki tulee.

M: Ai jaa? Ootko sää sitten jäsenenä jossain osuuskunnassa?

L: Joo, mä oon sekä osuuskaupan että osuuspankin jäsen.

M: Okei. Mikä juttu se oikee on? Onks se niinku kanta-asiakkuus?

L: No oikeestaan vähän, mutta se on niinku enemmän ku kanta-asiakkuus. Moni taitaa ajatella, että se bonusten kerääminen on joku kanta-asiakasohjelma, mutta se on oikeestaan enemmän. Monet meidän pankeista ja kaupoista on syntyny alun perin osuuskunniks, eli ne on niitten perustajien omistamia ollu sillon. Ja sen osuuskunnan tarkoitus on tuottaa hyötyä jäsenilleen.

M: Okei. Enpä oo tullu ajatelleeks.

L: Vaikka osuuskuntia on paljon, niin ne on varmaan yritysmuotona sellane aika vähän tunnettu, eikä monet ajattele niitä sillä tavalla niinku yrityksinä. Mutta tänään me haluttais vähän pohtia enemmän näitä osuuskuntia. Siksi me ollaan kutsuttu vieraaks Kiipulan ammattiopiston koulutuspäällikkö Kirsi Ek ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun Tuettu osuuskunta -hankkeen projektipäällikkö Jyrki Vihriälä.

M: Kirsi Ek on hankekonkari, joka on aiemmin ollut Kiipulan ammattiopiston hankkeessa Osallisuutta osuuskunnista perustamassa tuettuja osuuskuntia.

L: Ja Jyrki Vihriälä on puolestaan uudempi tuttavuus osuuskuntien kanssa, mutta nyt Tuettu osuuskunta -hankkeen aikana hän on saanu pohtia kysymyksiä osuuskunnista, osuuskuntien tuesta ja osuuskuntatoiminnan mahdollisuuksista aikuisten kehitysvammasten henkilöiden työllistämisessä.

M: Tervetuloa. Voisitko, Kirsi, kertoa lyhyesti itsestäsi?

K: Kiitoksia. Kiva päästä mukaan keskusteleen osuuskuntatoiminnasta. Mä oon tosiaan Kirsi Ek ja työskentelen Kiipulan ammattiopistolla koulutuspäällikkönä. Mun vastuualueella on liiketoiminnan ja matkailun perustutkintokoulutukset ja sitten meän yhteisten aineitten opetus. Meillä Kiipulassa järjestetään ammatillista koulutusta vaativaa erityistukea tarvitseville opiskelijoille. Meiän ajatus onkin, että meillä kaikilla on osaamista, ja me puhutaan tässä yhteydessä täsmätyökyvystä. Osuuskuntahan on hirveen oiva paikka työllistää täsmätyökykyisiä. Koska meillä jokaisella on osaamista johonki työhön ja työtehtävään, osuuskunta toimii hyvänä alustana sille. Meillä Kiipulan ammattiopistollakin voi opiskella ja työllistyä osuuskunnan kautta. Meillä on Kiip-IT-osuuskunta, jossa opiskelee ja tekee töitä meän tulevat IT-tukihenkilöt, eli tieto- ja viestintäteknikan opiskelijat.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

jamk

Henkilökohtaisesti mä oon perehtynyt tarkemmin osuuskuntiin ja täsmätökykyisten työllistymiseen, kuten kerroitteki jo, osuuskuntatoiminnan kehittämisen hankkeessa Osallisuutta osuuskunnista.

M: Kiitoksia. Jyrki, voisitko sinäki kertoa itsestäsi ja omasta näkökulmastasi?

J: Joo, Vihriälän Jyrki ja ammattikorkeakoululla suhteellisen tuore työntekijä, reilu puoli vuotta nyt ollu tässä Tuettu osuuskunta -hankkeessa mukana ja aiemmin toiminu muun muassa opettajana ja yritystoiminnassa. Viimeksi tulin yliopistolta verkkopedagogiikan puolelta. Mutta uudet asiat kiinnostaa, ja täs on hankkees taustalla hyvin kannatettava lähtökohta ja idea, että pyritään saamaan kehitysvammasilte osuuskuntien kautta töitä ja sitä kautta heidän tekemästä työstä myös palkkaa.

L: Tervetuloa. Onpa hienoa, että me saatiin teidät tänään tänne vieraaks. Meil o osuuskuntia Suomessa monenlaisia, ja niillä on tosi monenlaista toimintaa. Viime aikoina on paljon tehty tutkimuksia ja hankkeita, joissa on selvitetty osuuskuntatoiminnan mahdollisuuksia työllistää ihmisiä ja parantaa eri tavoin heikossa asemassa olevien ihmisten mahdollisuuksia ansaita lisätuloja. Ihan niinku Kirsi tossa äsken mainitsiki. Mutta kerrotko, Kirsi, miksi juuri osuustoiminta sopii vaikeasti työllistyvien työllistämiseen?

K: No mun mielestä osuuskunta on oiva väylä työllistyä niin koko- ku osa-aikasesikin. Et osuuskunnan kautta voi tehdä just sellasta työtä, joka itselle sopii, ja juuri sen verran, ku omat voimavarat antaa mahdollisuuden. Osuuskunta toimii myös semmosena osallisuutta lisäävänä yhteisönä monelle osuuskunnan jäsenelle, ei pelkästään työllistymisen väylänä. Osuuskunnassa voi toimia yrittäjämäisesti olematta kuitenkaan yrittäjä. Eli monia etuja, minkä takia osuuskunta sopii vaikeasti työllistyvien työllistämiseen.

J: Joo, ehkä sen verran vielä voin työnantajan näkökulmasta lisätä, että monesti voi olla henkilöitä, jotka on hyvin vaikea tai mahdoton päästä työsuhteeseen, mutta hän voi kuitenkin tehdä osuuskunnan kautta työtä, jota toiset yritykset tai kuluttajat voi sitte ostaa.

M: No, mites tuo osuustoiminta sitte eroaa muunlaisesta yritystoiminnasta? Jyrki, sinullahan on kokemusta myöski yritysmaailmasta?

J: Joo, oon ollu muutamaa osakeyhtiötä perustamassa. Sitä kautta toki jonkun verran on, että osuuskunta on ehkä omanlaisensa: taitaa olla vähiten osuuskuntayrityksiä näistä eri yritysmuodoista Suomessa. Mutta ehkä tyypillisimmin sitä verrataan osakeyhtiöön, osuuskuntaa. Ja toki siinä on lähtökohtaisesti eroja jo ihan arvotasolla, että osuuskuntien periaatteisiin kuuluu tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta ja yhteiskuntavastuuta, solidaarisuutta. Ja siinä ei oo tarkoituksena se, toisin ku osakeyhtiössä, tuottaa osakkeenomistajille voittoa, vaan jäsenille palveluja, että siin on aika isot periaatteelliset erot, vaikka nyt uusimmassa osuuskuntalaissa ollaan kyllä lähestytty, noin niinku liiketoiminnallisesta näkökulmasta, tota osakeyhtiölakia.

Ja tää yhteisöllisyys siinä varmaa on sitte taas suhteessa, jos yritystoimintaa harjoittaa itsenäisesti toiminimellä. Tai avoin yhtiö, kommandiitti-yhtiö tai nykyään muodikas kevytyrittäjyys. Niin tää yhteisöllisyys tuo kyllä eroa sitte taas osuuskunnan hyväksi.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

jamk

K: Joo, ja käytännössä voisin vielä ajatella niin, että osuuskunnassa jokainen jäsen omistaa osan siitä osuuskunnasta, kun sit taas monessa muussa yrittäjyyssuodossa siellä on omistajia ja työntekijöitä erikseen. Osuuskunnassa kaikki jäsenet ovat myös omistajia siinä yrityksessä.

L: Aivan. Eli osakeyhtiöitä ja vaikka osuuskuntia erottaa aika paljon just nää arvot, mitkä siellä takana on. Ja, Jyrki, mainitsit tuon solidaarisuuden siinä, että sehän on aika iso semmonen näkökulmaero. Mutta onko kaikki osuuskunnat sitte samanlaisia, vai onko olemas jotenki niinku erilaisia osuuskuntia?

J: Joo, on olemassa hyvinkin erilaisia osuuskuntia. Tosiaan niinku tuolla alkupuheenvuorossa puhuitte esimerkiks Osuuspankista tai näitä tämmösiä isoja kuluttajaosuuskuntia, niinku täällä Keski-Suomessa Osuuskauppa Keskimaa esimerkiksi. On olemassa valtavan isoja Suomessa, suurimpiin yrityksiin kuuluvia osuuskuntia. Esimerkiks tämä Osuuskauppa ja Osuuspankki on tämmösiä kuluttajaosuuskuntia, ja sitten taas vielä perinteisempiä ehkä on tuottajaosuuskunnat, josta voi mainita vaikka meijeritoiminnassa Valio tai sitte teurastamoilla Atria, tai Itikka-nimellä taitaa se teurastamistoiminta mennä.

Mutta et sitten monesti puhutaan tähän työllistymiseen liittyen työ-osuuskunnista. Kirsillä tais olla siitä enemmän tietoa?

K: Joo. Meillä Osallisuutta osuuskunnista -hankkeessa tosiaan oli tälläisiä työosuuskuntia. Siinä ideana oli se, että osuuskunnan kautta voi tehdä monenlaisia työtehtäviä. Ja se osuuskunnan jäsen on työntekijä siinä osuuskunnassa ja hoitaa kaiken sen osuuskunnan kautta.

Sitten mulla tulee mieleen vielä laskutusosuuskunnat, mitä et, Jyrki, äsken vielä maininnu, joiden kautta pystyy sitten ihan hoitamaan vaikka yksityishenkilönä laskutusosuutta oman työnsä puolesta.

L: Siis mainitsit, Kirsi, että ne työosuuskunnat sopii hyvin tällasten osatyökykyisten työllistämiseen, ja että niitten kautta voi tehdä työtä tai työsuorituksia. Oisko teillä jotain esimerkkejä, et mitä tää käytännössä tarkoittaa?

K: No meillä siinä Osallisuutta osuuskunta -hankkeessa perustettiin neljä osuuskuntaa, ja jokaisessa niissä tehtiin siis erilaisia monenlaisia työtehtäviä. Elikkä tavallaan jokainen jäsen, joka osallistuu osuuskuntaan mietti sen oman osaamisensa kautta, että minkälaisia työtehtäviä hän osaa tehdä. Onko se sitten jotain pieniä remonttihommia, keittiöhommia, sijaistamista jossain yrityksissä, maalaamista? Sit meillä perustu Forssaan esimerkiks tämmönen villiyrttien hyödyntämiseen liittyvä osuuskunta kun YrttiVillitys, jossa he teki villiyrtteistä teetä ja muuta.

Eli monenlaisia erilaisia työtehtäviä, ja kokoaikasesti tai osa-aikasesti. Sitten niitä työtehtäviä ja palveluita myytiin asiakkaille sen osuuskunnan kautta. Eli mä näin monenlaisia mahdollisuuksia osatyökykykselle työllistyä pienempiin työtehtäviin tai isompiin työtehtäviin.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

jamk

M: Tässä hankkeessahan me puhutaan tuetuista osuuskunnista. Myöski, Kirsi, siinä teidän hankkeessa oli tuettu osuuskuntia, eikö vaan? Mitä se niinkun tarkoittaa, eli mitä se osuuskuntien tuki on?

K: No, meillä Osallisuutta osuuskunnista -hankkeessa se tuki tuli tälläsen niin sanotun osuuskuntavalmentajan kautta. Ja se valmentaja oli tosiaan meän hankkeen työntekijä. Joka siis oli siinä osuuskunnan työntekijöitten kanssa koko aika yhdessä.

Mutta tukea voi olla monenlaista muunlaistakin kun tällainen yksi henkilö, joka on mukana siinä osuuskunnassa. Esimerkiks kunnat pystyy antaan osuuskunnille tukee sillä tavalla, että he antaa niille osuuskunnille niitä työtehtäviä ja mahdollistaa osuuskunnan jäsenten työskentelemisen erilaisissa tehtävissä. Kunnasta voi tulla myös esimerkiksi sosiaalityöntekijä osatyökykyisten tueksi sinne osuuskuntaan. Tai sitten voidaan saada tukea esimerkiksi joltain osuuskuntakonkareilta, osuuskuntatoiminnan keskusjärjestöiltä, jotka antaa sitten neuvoo ihan tälläisissä virallisissa asioissa, että kuinka hoidetaan verotusta, taikka kuinka hoidetaan muita osuuskuntaan liittyviä asioita: minkälaisia lomakkeita pitää perustamisvaiheessa täyttää ja niin edelleen. Eli tuki voi olla tosi monenlaista ja tosi monesta suunnasta tulevaa.

J: Joo. Tuo oli itse asiassa hyvä, Kirsi, kun mainitsit ton, että kunta esimerkiksi voi tukea. Nythän ainaki joillakin kaupungeilla ja kunnilla, tiedän, että hankinnoilla pyritään työllistämään, ja tää on myös nouseva trendi. Elikä voidaan ihan räätälöidä hankintaa, tai että ne on vaikka toimintakeskuksille räätälöity hankinta suunnattu. Et se on yks tapa tukea. Sitte tulee mieleen, että varmaan siinä se henkilö, jos täsmätyökykyinen tekee töitä, niin hän varmaan tarvii työhönvalmentajan tukea. Jos esimerkiksi kehitysvammaisista puhutaan, että heidän toiminta, on se sitte siellä työpaikoilla tai sitte toimintakeskuksessa, niin ne tarvitsee siihen työhön tukea. Toisaalta taas sitte työnantajat saa sitä tukea, elikkä neuvotaan, miten voidaan palkkatukia hakea, ja opastetaan, että minkälaisia asioita pitää huomioida, ku sinne tulee uus työntekijä tekemään hommia.

K: Joo, ja tuli muuten itse asiassa tosta kunta-asiasta vielä mieleen sellanen juttu, että Janakkalan kunta esimerkiksi silloin meän Osallisuutta osuuskunnista -hankkeen aikaan viritteli tällästä työttömien osuuskuntaa kunnan sisälle, jollonka kunnan työllistymistoimia hoidettas sitte sen osuuskunnan kautta, ja sinne ohjattais pitkäaikaistyöttömiä, ja sitä kautta annettas kunnan tehtäviin töitä sieltä. Se kuulosti tosi hyvältä ajatukselta. Samalla tyylillähän vois ajatella myös vaikka kehitysvammasten työllistymistä.

M: No joo. Minkälaisia mahdollisuuksia nää osuuskunnat tarjoaa kehitysvammasten henkilöiden työnteon ja lisätulojen saamisen näkökulmasta teidän mielestä?

J: No ainaki mitä hankkeessa nyt ollaan keskusteltu, ja nyt tässä vaiheessa ajatellaan, että ehkä semmonen luontevin tapa voi olla, että nyt tällä hetkellä toimintakeskukses tehään paljo hyvää työtä työtoiminnassa. Siellä voidaan tehdä alihankintatyötä yrityksille tai kunnalle. Siellä voidaan valmistaa erilaisia tuotteita. Tehdään vaikka paitoja tai kortteja tai kynttilöitä, mitä vaan. Ja nyt tällä hetkellä nää työntekijät ei oikeestaan korvausta siitä saa. He mahdollisesti saavat sosiaalipalveluna 0–12 euroa päivässä työosuusrahaa, mutta he ei

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

jamk

saa palkkaa tästä työstä. Niin tää on ehkä semmonen kohta, missä osuuskunnan kautta voitais myydä näitä tiettyjä palveluja ja tuotteita, ja sitä kautta sitte työntekijätkin vois saada siitä rahaa.

K: Toi on mun mielestä tosi tärkeä pointti, että osuuskunta mahdollistais sitte sen, että sitä palkkaa voisi saada pikkusen enemmän. Osuuskunnassa on kuitenkin mahdollista tehdä työtä eläkkeen ohella taikka työttömyyskorvauksen ohella, kunhan osuuskunnassa on tarpeeks paljon työntekijöitä, jäseniä, jotta sitä yrittäjästatusta ei tuu. Ja meillä sillo hankkeen aikana neuvoteltiin asiasta tosi paljon TE-toimen ja Kelan ja muiden viranomaisten kanssa. Sillon todettiin, että vähintään seitsemän jäsentä kun on osuuskunnassa, niin sillon ei muodostu tätä yrittäjästatusta ja on mahdollisuus näihin muihin tukiin osuuskunnan jäsenyyden lisäksi. Ja tää on mun mielestä sellanen mahdollisuus tässä lisätulojen hankkimisessa.

L: Nii, että puhutaanko nyt nimenomaan enemmänki lisätuloista vai siitä, että se osuuskunnan kautta saatu tulo korvaa eläkettä tai vaikka jotain muuta yhteiskunnan tukea?

K: Kyllä mä sanoisin melkein, että se on lisätuloa enemmän. Meillä usein vaaditaan todella paljon ja suuria työmääriä, jotta pystytään tekemään niin paljon töitä, että se korvaisi eläkkeen esimerkiksi kokonaan. Sitten taas meidän täsmätyökykyiset ei välttämättä pysty ihan niin isoihin työmääriin tekemään. Niin kyl mä lähtisin enemmän siitä ajatuksesta, että tämä on lisäarvoa ja lisäansiota siihen eläkkeen taikka työttömyysturvan ohelle. Tietysti, jos työnteko voimaannuttaa ihmisen, ja pystyy tekemään enemmän töitä ja työllistämään ittensä täyspäiväisesti ihan kunnolla ansioita tuottavassa työssä, niin voihan se työllistää myös kokonaan.

J: Joo, samaa mieltä, että varmaan suurinta osaa koskettaa enemmän tää lisätulonäkökulma. Mutta toki nykyään alustatalouden aikakautena on ihan mahdollista, että voi toimintakeskuksesta vaikka kehitysvammanen henkilö, vaikka YouTube-videoita tekemällä tai podcasteja tai jotain tämäntyyppistä, niin ihan hyvin saattaa tulla ansioita hyvin merkittävästikin, jollonka sitte ei tarvita muita tukia. Mutta et toki lähtökohta on se, että iso osa ainakaan perinteisissä töissä ei välttämättä pysty tekemään niin paljon, että vois jättää kaikki tuet pois.

L: Aika monimutkainen on tää meidän sosiaaliturvajärjestelmä, ja jotenki aattelen, että on aika varmaan iso haaste se, että miten nää osuuskunnan lisätulot ja sitten ne muut ihmisen saamat tuet ja tulot, niin minkälainen palapeli niistä rakennetaan.

M: Tosiaan. Kiitos, Kirsi Ek ja Jyrki Vihriälä, että saatiin teidät tänne vieraaks tänään tähän meidän Huikea skene -podcastiin. Ja oli tosi kiinnostava keskustella teidän kanssa ja kuulla teidän näkökulmia.

L: Eli osuuskunnat on aivan erityislaatuinen liiketalouden muoto. Niiden tarkoitus on tuottaa hyötyä jäsenilleen, mutta hyödyksi riittää vähäisempikin kun muunlaisessa yritystoiminnassa. Tänään Kirsi Ek ja Jyrki Vihriälä ovat avanneet meille, miksi osuuskunnat sopivat erityisen hyvin vaikeasti työllistyvien ja osatyökykyisten työllistämiseen ja ansaintamahdollisuuksien monipuolistamiseen. Tuetuissa osuuskunnissa jäsenet tai työntekijät eivät välttämättä saa koko elantoaan osuuskunnan kautta, mutta pienetkin tulot ovat merkityksellisiä sillon, ku toimeentulo on niukkaa. Elinkeinon tai rahan ansaitsemisen lisäksi osuuskunnilla on merkittävä rooli osallisuuden kokemuksessa ja merkityksellisyyden kokemuksessa. Osuuskunnissa voi kokea

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

jamk

kuuluvansa joukkoon ja voivansa vaikuttaa omiin asioihinsa. Ja tämä oli Huikea skene -podcastin jakso Osuuskunnat työnteon mahdollistajina ja ansaintamahdollisuuksien laajentajana. Me olemme Liisa Ansio.

M: Ja Maria Koivuvirta.

L: Ja tämä oli Huikea skene -podcast.

[musiikkia]

Huikea skene -podcast-sarjassa käsittelemme kehitysvammaisten työllistymistä ja ansaintamahdollisuuksia. Sarjan jaksojen teemat tällä tuotantokaudella ovat kehitysvammaisten työllisyys, työtoiminta, osuuskunnat, osallisuus ja tukea tarvitseva ihminen yhteiskunnassa, sekä mitä ovat avotyö, tuettu työ ja palkkatyö. Tuettu osuuskunta -hanke on ESR:n rahoittama hanke, jota hallinnoi Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Sen osatoteuttajina ovat Keski-Suomen Tukipiiri ry, Keski-Suomen Kehitysvammaisten Tuki ry ja Kehitysvammaliitto. Yhteistyökumppaneina hankkeessa ovat Työvalmennuspalvelu Kätevä Jyväskylässä, Toimintakeskus Mintake Äänekoskella, Toimintakeskus Kaisla Viitasaarella sekä Kehitysvammaisten Tukiliitto.